

ALUMNAT DE 1r D'ESO

número 14
abril 2015

INSTITUT MANUEL SALES I FERRÉ

SUMARI

- 03 EDITORIAL
- 04 BONES PRÀCTIQUES
- 06 AMPA
- 08 ESCOLES VERDES
- 10 CONSELL DE DELEGATS
- 11 ESPORTS
- 12 RACÓ ARTÍSTIC
- 14 TALLER LITERARI
- 16 RACÓ CIENTÍFIC
- 18 ACTIVITATS EXTRAESCOLARS
- 19 L'INSTITUT DIA A DIA
- 22 ANUNCIS PER AL CIVISME
- 23 TAULER D'ANUNCIS

Consell de redacció: Ma del Pilar Aparicio Aznar, Àngela Buj Alfara, Carme Estellé Ortí, Anna Forcadell Geira, Veremundo Garcia Torres, Francisco León Floro, Ricard Reverter Forcadell, Amada Rodríguez Llorente, Enric Salt Mundina.

Col·laboradors i col·laboradores: Crina Bolos, Paloma Calvo, Maria Elena Budan, Lluch Gauxachs, Alba Roig, Pep Roig, Marc Fernández, Maria Favaró, Albert Blasco, Eva Férez, Paula Girona, Marc Jaime, Ariadna Castell, Khadija Oubih, Maria Soriano, Alumnat de 4t d'ESO-AO, Alumnat de 1r d'ESO i Junta de l'AMPA.

Disseny de portada: Alumnat de 2n ESO

DL: T-109-2010
ISSN: 2013-6919

Ja estem al tercer trimestre, el curs passa molt ràpid i s'ha d'aprofitar al màxim. S'ha de ser gasiu amb el saber, per això hem de seguir treballant tots ple-gats per continuar assolint els magnífics resultats obtinguts per aquest centre dintre de la comunitat educativa de Catalunya.

Fa no res, estàvem a les portes del nou curs 14/15 i a banda del dia a dia de l'institut on cada departament didàctic ha d'elaborar totes les línies pedagògiques que se seguiran durant el curs i de les quals s'ha d'informar a les famílies, havíem de presentar la *Memòria final del Pla Estratègic*. Una memòria que havia de resumir les línies fonamentals dutes a terme en el centre des del curs 10/11 fins el 13/14, d'entre les quals podríem destacar: l'aplicació d'estratègies per atendre la diversitat, la formació permanent del professorat, la implicació de les famílies en l'aprenentatge dels seus fills, les eines utilitzades per evitar l'abandonament prematur del nostre alumnat, l'aposta per la metodologia digital, etc. Pels mateixos dies al centre s'estava fent l'*Avaluació Global Diagnòstica* (AGD) i en el procés, dirigit per la inspecció educativa, va estar implicada tota la comunitat educativa (pares i mares, alumnat i professorat). Del resultat d'aquestes actuacions ens fan coneixedors i ens destaquen totes aquelles estratègies que funcionen bé o molt bé al centre i també les que s'han de millorar per caminar cada vegada més cap a l'excel·lència. De cara al curs vinent treballarem en l'aplicació dels criteris competencials en les programacions.

Per altra banda havíem de lliurar a l'inspecció la *Memòria Anual* i emplenar l'aplicatiu dels *indicadors de centre*. En la memòria incloem tota la vida laboral tant del professorat com de l'alumnat (equip directiu, horaris, tutories...). Mitjançant els indicadors ens fan una fotografia de com va el centre. Són dades referents a aprovats/suspensos per curs i per matèries, grau de satisfacció dels membres de la comunitat educativa, índex d'abandonament a l'ESO, índex de conflictivitat de l'alumnat, etc

Fent un esment a banda en relació a resultats, m'agradaria destacar l'índex de millora d'alumnes graduats d'ESO (86,8%), l'índex de graduats del Cicle Formatiu (69,2%) molt per sobre de la mitjana nacional (53,45%), l'índex d'alumnes que ha superat les proves PAU (100%) així com la nota mitjana d'accés (7,121) que ens situa en el lloc número 18 respecte dels 704 centres (públics, concertats i privats) de tota Catalunya que envien nois i noies a les PAU. Una gran fita de la qual ens sentim molt orgullosos.

Va arribar desembre i amb ell la nova constitució del *Consell escolar del Centre*. Les eleccions dels membres que s'havien de renovar van tenir lloc els dies 26 i 27 de novembre. El 17 de desembre es va constituir el nou consell i les comissions que se'n deriven, és a dir, la Comissió Permanent, l'Econòmica i la de Convivència.

En febrer van tenir lloc les proves de l'*avaluació externa de 4t d'ESO*. Els nostres alumnes (a l'igual que tot l'alumnat de 4t de Catalunya) va realitzar les proves de competències de Català, Castellà, Matemàtiques i Anglès. Prompte tindrem els resultats; esperem el millor.

I seguint amb el dia a dia també vam ser escollits com a centre pilot per estudiar l'*absentisme*. De nou moltes persones de la comunitat educativa van estar consultades per aportar les seues impressions i bon fer en aquest tema. El resultat d'inspecció va ser molt gratificant per a tots nosaltres.

Hem intentat explicar-vos només un tastet de tot allò que fem als centres i que de vegades no es veu. Fem molta feina tant alumnes com professors, i per això he començat dient-vos que aprofiteu al màxim el vostre pas per les nostres aules. Sempre ho recordareu.

Bona recta final.

Directora de l'Institut Manuel Sales i Ferré
Ulldecona, abril de 2015

UN ARBRE DE 10

Per tal de celebrar el desé aniversari del nostre centre com a Escola Verda, l'alumnat de 3r d'ESO (1r i 2n trimestre) de la matèria optativa *Tinguem cura del planeta*, dirigits

per les professores Amada Rodríguez i Amparo Edo, vam construir un Arbre de Nadal amb quasi dues-centes ampolles de plàstic que va portar el professor Pep Llàcer.

Després d'una pluja d'idees sobre possibles activitats per celebrar el 10é aniversari, vam decidir fer l'arbre i uns cartells anunciadors. Primer vam buscar idees per fer l'arbre, en vam fer diferents esbossos i vam començar a construir-lo.

Mentre un grup de l'alumnat muntàvem l'arbre, uns altres ens vam dedicar a fer la seva decoració, que va consistir en penjar-hi un munt de CD's amb el número 10 dibuixat, retallat i enganxat a cada CD, i una estrella gran, feta també de CD's, amb un 10 més gran per posar-la al capdamunt de l'arbre. Finalment, un altre grup va folrar caixes de cartró amb paper de diari i d'embalar per fer els regals de sota de l'arbre. I tot això fet amb material reutilitzat: CD's, cartolines i paper, caixes...

També vam elaborar diferents cartells amb eslògans sobre el que han suposat aquests 10 anys d'Escola Verda: "10 anys d'Escola Verda al nostre entorn", "10 anys participant", "10 anys reciclant", "10 anys sense contaminar"... i que vam penjar al vestíbul del centre.

A més a més, hem instal·lat un televisor on aniran projectant-se diferents imatges amb les accions que hem fet durant aquests anys d'Escola Verda.

Tot això ha decorat el vestíbul del nostre centre des del Nadal fins ara i li dona un aspecte més acollidor.

Ahh! I estigueu a l'aguait perquè encara hi haurà més sorpreses...

Crina, Paloma i Amada

ROBÒTICA A L'AULA

EL PROFESSORAT:

A la matèria de Tecnologia, a 4t d'ESO, ens endinsem en els principis bàsics de l'electrònica, els automatismes i la robòtica. Aquesta darrera és una disciplina amb aplicacions cada vegada més habituals en la nostra vida quotidiana i és per això que proposem als nostres alumnes el muntatge d'un robot senzill amb el qual poden posar en pràctica tots aquests coneixements adquirits. L'experimentació amb robots també serveix per desmitificar aquest camp, fins fa poc considerat només ciència-ficció, i veure que ja constitueix una realitat útil i propera.

Ricard Reverter Forcadell
Professor de Tecnologia

L'ALUMNAT:

La segona part del segon trimestre vam dedicar part de les classes de tecnologia a la construcció d'uns robots que funcionen amb energia solar.

Els vam comprar per internet ja que d'aquesta forma cadascú podia triar el que volgués. Amb el robot escollit podíem crear fins a 14 models diferents, cadascun dels quals té unes característiques pròpies.

Hem seguit el procediment indicat per les instruccions per tal d'obtenir un bon resultat, però hem hagut de modificar tots els motors a causa d'un problema tècnic en els engranatges. No obstant això, hem superat tots els entrebancs que ens han sorgit i hem aconseguit el millor resultat possible.

El robot que la majoria de nosaltres hem construït ha estat el model amb rodes tal i com es mostra en la imatge de més amunt.

Esperem poder realitzar més projectes com aquest. Ens ha agradat molt perquè ens resulta molt satisfactori posar en pràctica la teoria que treballem a les classes.

Maria Elena Budan i Lluç Gauxachs (Tecnologia – 4t ESO)

El passat dijous 2 d'octubre, va començar el 4rt Taller EDUCAT 1x1 per a tots els pares i mares interessats en conèixer el funcionament del programa digital dels ordinadors que els seus fills usen a l'aula, (informació teòrico-pràctica del funcionament dels llibres digitals i de la plataforma Moodle). Van ser un total de quatre sessions de dues hores de durada cadascuna, gratuïtes per als socis de l'AMPA i amb un preu de 10 euros per als no socis.

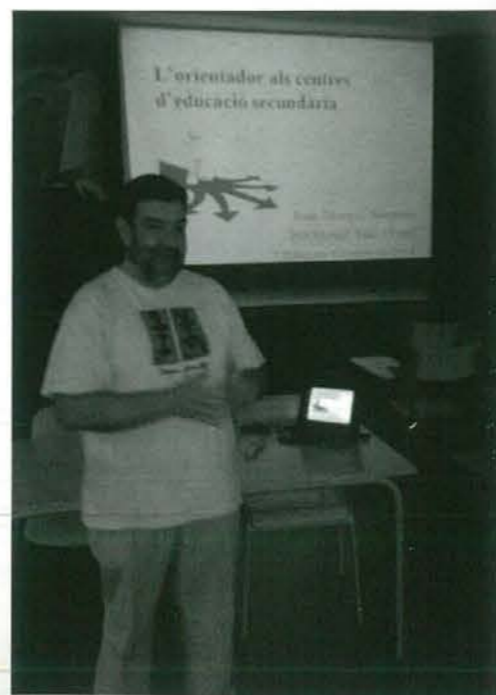
L'AMPA vol donar les gràcies al professor Enric Salt, que va ser l' encarregat d'impartir el taller. L'assistència va ser bona i l' experiència dels inscrits va ser satisfactòria.

Des de l'associació us agraïm la vostra assistència i col·laboració!!.

La junta de l'AMPA, octubre de 2014, Ulldecona

El passat dimecres 22 d'octubre, va tenir lloc una xerrada sobre **L'orientador als centres d'Educació Secundària**, a càrrec del psicopedagog del centre Jordi Tàrrega i Sangüesa, a la sala d'actes de l'institut Manuel Sales i Ferré d'Ulldecona.

A petició de les famílies del centre, es va organitzar aquesta xerrada per cobrir dubtes davant una adequada orientació acadèmica i professional de l'alumnat de 4rt d'ESO i Batxillerat.

Malgrat la poca assistència de famílies l' exposició va esdevenir molt interessant per als que van acudir a la Sala d'actes.

El ponent va explicar el seu paper dins del centre, on la figura del psicopedagog participa en les adaptacions curriculars, col·labora amb els tutors en l'elaboració del consell orientador a cada alumne, docència i , a més a més, s'encarrega de la tutoria del projecte de diversificació curricular (Aula Oberta), així com de l'atenció personal a tot l'alumnat i famílies del centre.

El desenvolupament de la conferència va ser molt amè i tothom va mostrar la seva satisfacció.

Gràcies a tots i a totes per la vostra assistència i col·laboració.

CORREU AMPA; ampainstitutsalesiferre@gmail.com

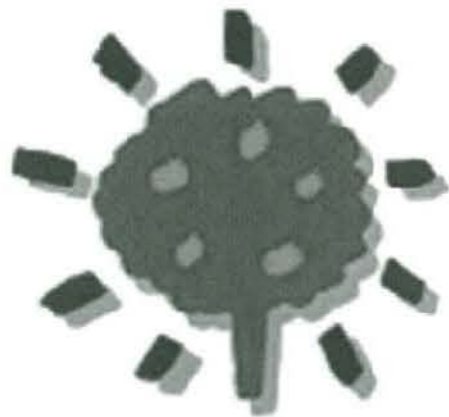
BLOG; ampainstitutulldecona.blogspot.com.es

FEM DE REPORTERS: EL RECICLATGE

COM RECICLEM I TENIM CURA DEL MEDI AMBIENT A L'INSTITUT

Els alumnes de 1r d'ESO, a la matèria de Llengua catalana, hem estat treballant un nou tipus de text: **el reportatge**. Primer hem estudiat la part teòrica i després n'hem hagut de fer una pràctica. Per uns dies ens hem convertit en reporters i hem hagut de buscar informació sobre el tema del Reciclatge: Què és, què significa, per què hem de reciclar, com reciclem...

Cada grup podia enfocar el tema com volgués, és a dir, investigar-ne diferents aspectes. A classe, la mestra ens va orientar una mica sobre on podíem trobar informació, amb qui podíem parlar...

Escola Verda

Com no és possible exposar en aquest espai tot el que hem après i descobert sobre el tema en qüestió, citarem els aspectes que hem tractat entre tots i ampliarem l'apartat que parla de com reciclem a l'institut ja que és com la nostra segona casa, el lloc on passem més hores després de casa nostra i per tant, ens convé tindre'n bona cura.

Els nostres reportatges parlen de:

- Què vol dir reciclar
- La regla de les 3 R
- Com es recicla al Montsià
- Com es recicla a Ulldecona
- Com reciclem a casa nostra
- Com reciclem a l'institut

El nostre centre, des de fa deu anys, forma part de la xarxa d'Escoles Verdes de Catalunya i per això hem entrevistat a Amada Rodríguez que és la professora que coordina totes les activitats que es fan sobre aquest tema i ens ha explicat què significa ser una Escola Verda i quines activitats s'estan duent a terme a l'institut.

"Les Escoles Verdes són un projecte del departament de Medi Ambient i Educació que té com a objectiu treballar diferents aspectes mediambientals per tal d'afavorir actituds responsables i respectuoses amb el medi ambient".

"Per ajudar a tirar endavant totes aquestes activitats es necessita la col·laboració de professors, alumnes, membres de l'AMPA i personal no docent. És a dir, l'ajut d'un **comitè ambiental**.

Dins d'aquest comitè és força important la tasca que desenvolupen els representants dels alumnes, els **greenworkers**"

Les activitats que es fan al centre relacionades amb el projecte de Escoles Verdes són:

Amb R de reciclatge: Es recicla a nivell de tot el centre. Cada aula disposa d'una safata de color blau on es deixa el paper que es pot reutilitzar; una paperera de color groc per als envasos i plàstics i una de rosa per al rebuig. També hi ha una cistella per al paper que ja no es pot utilitzar.

Fora de les aules també hi ha altres tipus de contenidors: de piles, per als fluorescents, per als cartutxos de tinta de les fotocopiadores i impressores.

Finalment, disposem d'un contenidor "solidari" per als taps. Aquests taps són per ajudar alguna família que ho necessita.

Aquest curs, a Nadal, vam decorar el centre amb un arbre de Nadal molt especial amb materials reciclats.

Centre.net: Cal mantindre tots els espais del centre (aules, passadissos, lavabos, patis...) nets. Aquí intervenen els **Greenworkers** "fent memòria" als companys.

Juguem net: És una matèria optativa sobre activitats mediambientals. Cada setmana els **greenworkers** porten les cistelles amb el paper acumulat de les seues respectives aules i de la sala del professorat a l'alumnat que cursa la matèria optativa, el qual en fa un control: el classifica tenint en compte si es pot reutilitzar o no, el pesa i en una graella n'anoten els resultats. També elaboren un pòdium amb les aules que reciclen més bé i més malament.

Escola verda som tots: Es tracta d'anar

prenent consciència que tots hem d'aportar el nostre granet de sorra. Tots hem de vigilar les nostres accions: no embrutar, recollir un paper encara que no l'hàgim llençat nosaltres, tancar uns llums que s'han quedat encesos...

Explicar què fem: Mitjançant cartells, a la revista del centre, al web de l'Institut... per què tothom sàpiga què estem fent com a Escola Verda que som.

Agricultura ecològica: Els alumnes de l'Aula Oberta conreen hortalisses de manera ecològica a l'hortet que tenim al centre. També tenen cura de les plantes aromàtiques que tenim al costat de la pista de baix.

Currículum verd: En cada matèria i al llarg del curs, s'intenta fer alguna activitat relacionada amb el fet de ser respectuosos i tindre cura del medi ambient. Nosaltres, per exemple, amb aquesta activitat, hem aprofitat el tema del reportatge per a parlar del Reciclatge.

Vens en bici?: Ja que a Ulldecona s'ha creat un carril bici que va des del carrer de l'església fins a l'Institut, podem aprofitar-lo i a la vegada que fem una mica d'esport, contribuïm a no contaminar el medi ambient.

Alumnes de 1r d'ESO A i B

ESO's talents

Com cada any, el Consell de delegats ens vam reunir per tal d'organitzar la festa de Nadal amb les propostes de les tutories i del professorat. A les reunions del Consell, l'alumnat de 4t d'ESO es va comprometre a organitzar enguany el tradicional concurs de talents, que portaria el nom d' "ESO's talents", per tal de dur a terme una activitat diferent i divertida abans de començar les vacances de Nadal.

Com ja sabem, tots els anys l'últim dia de classe de l'any, abans de començar les vacances, es fan activitats i tallers per passar un matí diferent i entretingut. Entre altres activitats, es realitza un concurs de talents per mostrar les habilitats de cadascú amb l'objectiu de passar-nos-ho bé i compartir el nostre talent amb la resta. Enguany el vam organitzar l'alumnat de 4t d'ESO.

Alba, Yassin, Paula i Aina van fer de jurat, Marilena i Pep de presentadors.

En el concurs hi va participar força més gent de l'esperada, hi va haver un total de setze actuacions. Primer va cantar la coral de l'Institut per amenitzar l'espera, i després vam començar amb les actuacions, totes molt bones. Finalment es va fer l'entrega de premis i el jurat va haver de triar els tres millors, la qual cosa no va ser gens fàcil. En 3r lloc va quedar Josep Castell, que va cantar la cançó **Corren** de Gossos, en segon lloc, Las chicas yeye (que eren quatre mestres) van cantar la cançó de **La chica yeye** i, finalment, la guanyadora, Miroslava Patraman, que ens va mostrar els seus dots cantant i va merèixer quedar la primera.

Tot això va ser possible gràcies a la gent que va participar i a tots els alumnes de 4rt que ho vam organitzar.

Delegats de 4t A
Alba Roig i Pep Roig

DELEGATS DEL CURS 2014-2015

Diuen que el difícil, en moltes facetes, projectes, actuacions... de la vida, portades a terme per l'ésser humà, no és arribar a l'objectiu fixat sinó mantenir-hi el màxim temps possible; és a dir, consolidar-se.

Crec que aquesta realitat és perfectament aplicable al tarannà de l'Associació Esportiva Escolar del centre a partir de la programació d'activitats físiques i esportives, que des del curs 2006-2007 (moment d'adhesió al projecte del Pla Català de l'Esport a l'Escola) porta desenvolupant -en horari extraescolar- per a tot l'alumnat del nostre institut.

Nou cursos ja, comptabilitzant el present, fent realitat l'augment d'hores dedicades a l'exercitació física, facilitant la cohesió social, potenciant l'assimilació de valors (respecte, tolerància, igualtat, hàbits saludables...) i impulsant la formació i participació de determinats alumnes en tasques de responsabilitat. En aquesta línia, durant el curs 2014-15, fent bona la dita de l'inici de l'escrit, es continua oferint, mantenint i impulsant el següent:

- ⇒ Activitats esportives a nivell extraescolar durant tres franges horàries al llarg de la setmana (Dimarts i divendres tarda, de 16:30 h. a 18:30 h. i el patis dels cinc dies lectius.
- ⇒ Activitats en cap de setmana (sortides al medi natural. Activitats al gimnàs i pistes del centre). Sortides de caire esportiu a ciutats properes: Tarragona, Barcelona...
- ⇒ Manteniment d'acords amb diferents clubs esportius del municipi perquè la pràctica esportiva dels participants pugui assolir nivells superiors de rendiment i ajudar a aquests en l'organització de diferents competicions.
- ⇒ Impuls de la participació i formació de determinats alumnes (en qualitat de voluntaris primer i de dinamitzadors i dinamitzadores després), en tasques de col·laboració amb el coordinador del PCEE al centre i d'ajudants als monitors i monitores de les Escoles Esportives Municipals (EEM) -a partir d'un conveni establert-, en esdeveniments esportius locals com les EEM, el Casal Cuca-Esports, Parc de Nadal...

En definitiva, fent realitat tant l'oferta d'activitat física en horari extraescolar com la formació en valors i capacitat d'organització i gestió d'actes de caire esportiu per a tot l'alumnat del centre.

Per finalitzar, com sempre, un consell: practiqueu esport. És saludable!!!

Francisco León Floro
Coordinador del PCEE al nostre institut

Alumnat del centre participant en la cursa de **San Silvestre** d'Ulldecona, organitzada pel Centre Excursionista (Sudactiu).
31 de desembre de 2014

II FESTIVAL MÚSICA EN TERRES DE CRUÏLLA A LA SÈNIA

El passat 25 d'octubre es va celebrar a La Sènia el II Festival de Música en Terres de Cruïlla. Aquesta edició va comptar amb la participació del professor Vere Garcia que va exposar l'experiència del nostre centre amb el projecte "Dóna la nota" i la cançó "Miralls de pau" que es va dur a terme el curs passat.

SOMNIEM JUNTS UN NOU PROJECTE MUSICAL

Una vegada més ens vàrem afegir al projecte del CdA (Camp d'Aprenentatge) Pau Casals per cantar la nadala "Somniem tots junts", una cançó de Nadal per somiar un nou demà i composta pels mateixos autors de "Mirall de Pau" i "Obre els ulls" a partir del Camp d'Aprenentatge Pau Casals del Vendrell.

El Nadal també és un bon moment per recordar la importància de la música en l'educació dels nostres alumnes i així ho vàrem fer el darrer dia de classe abans de les vacances de Nadal cantant *Somniem tots junts*.

Veremundo Garcia Torres
Professor de Música

Paraules sàvies

La música és l'art més directe,
entra per l'oïda i va al cor.

Magdalena Martínez

Vilanova de Castelló 1963.
Flautista espanyola Professora i solista de l'Orquestra de la Comunitat Valenciana, Palau de les Arts

música.red

Hola a tothom!

Ja tenim aquí un nou número de la revista i, per tant, un nou espai del nostre **música.red** que si us heu adonat, ve amb novetats ja en el seu encapçalament. Finalment tenim el guanyador del concurs del logotip que vàrem iniciar en revistes anteriors i és el **Marc Fernández de 3r ESO C**. Moltes felicitats per al Marc i per a tota la resta d'alumnat que hi va participar. Ja sabeu que vosaltres sou la part més important de tot el que es pugui fer des del nostre centre. També us animo a participar en el vostre espai i que no es quedi, un número més, sense cap tipus de col·laboració. Com us he dit abans sou i heu de ser la part protagonista de tot. Així que per al proper número espero que em vingueu a buscar per donar-me enllaços de vídeos, articles, entrevistes, imatges... evidentment, tot relacionat amb la música.

ESPAI ALUMNAT

I ja entrant en contingut, m'agradaria compartir amb tots vosaltres el següent:

- *Imprescindibles* de la 2 (rtve.es) amb l'energia de l'artista vinarossenc Carles Santos i el seu essencial piano (<http://www.rtve.es/television/20140904/energia-santos-piano-imprescindible/906060.shtml>). Documental sobre el compositor, pianista, actor, director, escenògraf, intèrpret, poeta... de Vinaròs.
- Un vídeo d'animació del "Bolero" de M. Ravel. És molt divertit! (<https://www.youtube.com/watch?v=PERqH22etLs&feature=youtu.be>).
- I per últim, un article del diari ara.cat que parla de la musicoteràpia i la seva utilitat per poder reduir el malestar dels tractaments del càncer de mama. Molt interessant! (http://www.ara.cat/societat/musicoterapia-reduceix-malestar-tractaments-cancer_0_1232876914.html).

Espero que us agradin tots aquests enllaços i fins a l'altra edició on prometo portar més material per compartir amb tots vosaltres! Salut i música... molta música!!!!!!

Veremundo Garcia Torres
Professor de Música

A la classe de llengua catalana i literatura de 3r d'ESO hem treballat el text «La nomenclatura dels vents», de Josep Pla (Palafrugell 1897- Llofríu 1981), inclòs en el llibre *Lluna de mar*, de l'editorial Destino. L'activitat ha estat prèviament gramatical, de morfologia nominal, per a després realitzar un exercici d'expressió escrita lliure. Primerament, la professora ha llegit en veu alta el text i els alumnes han anat escrivint tots els adjectius que sentien, tant qualificatius com possessius, demostratius, etc. Després els alumnes n'han triat deu i han elaborat ells un text de la mateixa temàtica. Amb aquesta activitat hem treballat la descripció i els alumnes han pogut apreciar la riquesa lingüística, descriptiva i detallista de l'estil narratiu de Pla. Us copi-em el text i vosaltres mateixos podeu fer el recompte del gairebé centenar d'adjectius que hi apareixen. A continuació apareixen alguns textos d'alumnes treballats a l'agrupament flexible de les matèries instrumentals.

En la nostra llengua els vents tenen noms propis d'un sabor popular deliciós, bellíssims. La nomenclatura popular dels vents, en el Mediterrani —amb les variants fonètiques naturals—, és perfectament viva. En les costes d'aquest mar hi ha, per a la formulació dels sentiments bàsics i per a pregar a Déu, una unitat lingüística anomenada llengua franca, amb la qual es pot viatjar amb molta més eficàcia que amb les anomenades llengües sàvies, mortes, en el sentit que el poble les ignora, literàries, desproveïdes de sabor, estereotipades. Des de les costes peninsulars en què es parla la nostra llengua, el Migdia de França i la Provença, totes les costes d'Itàlia i la Dalmàcia, totes les illes, les escales de llevant en què deixà la seva marca el lleó de Venècia, en tots els enclavaments que sobre el món musulmà elevà la cristiandat, hi ha una manera de dir les coses importants pràcticament idèntica.

Això és visible, per exemple, en la rosa dels vents. A continuació va la nostra nomenclatura dels vents, posada al costat de la nomenclatura italiana i de la grega moderna, seguint l'ordre de les agulles del rellotge. (...)

Això és visible, per exemple, en la rosa dels vents. A continuació va la nostra nomenclatura dels vents, posada al costat de la nomenclatura italiana i de la grega moderna, seguint l'ordre de les agulles del rellotge. (...)

NOMENCLATURA CATALANA	NOMENCLATURA ITALIANA	NOMENCLATURA GREGA MODERNA	NW Mestral 315°	N Tramuntana 0° o 360°	NE Gregal 45°
Tramuntana	Tramontana	Tramontana			
Gregal	Greco o grecale	Grego			
Llevant	Levante	Levanti			
Xaloc	Sirocco	Sorocco			
Migjorn	Mezzogiorno	Ostria			
Garbí o llebeig	Libeccio	Garbí			
Ponent	Ponente	Ponenti			
Mestral	Maestro o maestrale	Maestro			

Si entréssim ara en els noms dels vents situats en les quartes de la rosa, no acabariem mai. En el Mediterrani, el pes dels factors locals i comarcals és enorme, tant els factors geogràfics com climatològics. Un catàleg d'aquesta substantivació variadíssima exigida per la naturalesa de les coses emplenaria un volum saturat de sabor i de vivacitat.

A Barcelona, per exemple, és anomenat vent del Montseny el mestral una quarta a nord. Al golf de Roses —a l'Escala, per exemple— és anomenat canigonenc el mestral una quarta a ponent. A l'interior de Catalunya els vents del primer i del quart quadrants són anomenats, genèricament, el vent serè. Però aquests vents poden venir d'innombrables direccions, una cosa és el serè de Montblanc, una altra el serè de la Segarra i una altra el serè de l'Urgell.

La fatalitat, el destí dels vents, és bufar. Això és evident. Però els vents no bufen pas per caprici, la direcció que segueixen no és mai atzarosa. Si ha d'ésser bon temps, en un règim climatològic d'equilibri, els vents no van pas on volen, sinó on poden... i gràcies! El seu procés d'allargament és en realitat una carrera d'obstacles. Proven, sondegen, temptegen, intenten, es llencen... però generalment troben un sistema de forces que corregeix les seves pretensions. El curs d'un riu, un massís muntanyós, un accident geogràfic determinat, els desvia, els atura, els embordereix. Aquest estira-i-arronsa, aquest sistema d'accions i reaccions, aquesta lluita, aquesta agonia, incessant, permanent, es produeix a una escala fabulosa, a l'escala de la meteorologia intercontinental. Quan, a un vent determinat, una força oposada li atura l'embranchida amb el conegut «fins aquí hem arribat!» poden succeir dues coses: pot produir-se el xoc o es pot pasterejar. El pastereig dels vents es produeix quan, en lloc d'arribar pel camí real, vénen per les quartes, i de vegades per les quartes de les quartes del compàs. Aquests matisos tan afinats són recollits en aquest mar per noms vinculats amb accidents locals, generalment exactes.

A l'època de la navegació a vela, aquestes coses eren perfectament sabudes pels mariners i navegants. Ara han perdut importància, i arribarà un moment en què, de tot això, no se'n sabrà ni un borrall. Per a les màquines potents d'un vaixell, per a un avió gegant, el vent ha d'ésser molt dur perquè hom li concedeixi una bel·ligerància. Aquest vell tresor de coneixements és mantingut pels pescadors —i encara!

Els vents, quan són de bon temps, són una cursa d'obstacles. Són curvilinis i ondulants, dibuixats i diversos. Amb el timó a la mà, de vegades us trobeu en la necessitat de discriminar quartes de quartes de vent. Aquesta és la seva gràcia, el seu caprici, la sorpresa constant de la seva fabulosa dialèctica.

Josep Pla

DESCRIPCIÓ DEL VENT

El vent és un fenomen **intercontinental**, que pot ser **fort, flux, potent** o més **fred**, depèn d'on vinga. Hi ha un munt de tipus de vents, però sols diré els vents **principals** que estan formats pel vent del Nord, que es diu Tramuntana, el vent del Sud es diu Migjorn, el vent de l'Est es diu Llevant i el vent de l'Oest es diu Ponent. Hi ha uns vents que són els vents **locals** que són les brises (la brisa marina, la brisa de les muntanyes, etc...). El vent pot desfer objectes **determinats** com les roques **gegants** i **dures**, les pot desfer mitjançant l'erosió.

Marc Fernández Gimeno

ELS NOMS DELS VENTS

Els noms dels vents són bellíssims i també són propis. Estan dibuixats com a una estrella. La forma es fabulosa. El primer de dalt se diu tramuntana i l'oposat migjorn. Els més coneguts per a mi són Tramuntana i Llevant. Els vents són anomenats així Tramuntana, Gregal, Llevant, Xaloc, Migjorn, Llebeig, Ponent i Mestral. Cada part del món té el seu vent determinat. Estan també en forma italiana.

Maria Favaró Quintana

El passat 27 de novembre, els alumnes de biologia de 2n de batxillerat vam realitzar una pràctica amb l'objectiu de demostrar que en absència d'oxigen es produeix la fermentació, ja que no pot fer-se la respiració aeròbica. La respiració aeròbica és un procés metabòlic amb la finalitat d'obtenir energia a partir de molècules orgàniques i utilitzant l'oxigen. Quan el medi és anaeròbic, és a dir, quan no hi ha oxigen, es produeix la fermentació.

Per a fer aquesta demostració, primer vam fer una dissolució al 10% de glucosa, on posteriorment vam dissoldre els *Sacharomyces cerevisiae* (llevats de la panificació). La glucosa fermenta per acció dels llevats i produeix etanol i diòxid de carboni (CO_2). Els llevats són organismes anaeròbics facultatius, és a dir, poden viure amb i sense oxigen. Aleshores, en aïllar el glucosa amb llevat de l'aire, per tal que no pugui obtenir oxigen, començarà el procés de fermentació.

Després d'això, vam preparar tres dissolucions diferents amb les quals mesclar la dissolució de glucosa amb llevat: 1) suc 2) sucre dissolt

al suc 3) suc i aigua destil·lada. Finalment, vam afegir la mateixa quantitat de llevats a cada solució i les vam precintar amb un globus per aïllar-les de la font principal d'oxigen i que alhora poguéssim veure començar la fermentació en observar un bombolleig i inflar-se el globus amb CO_2 .

Vam deixar-ho un dia i vam passar a comprovar si s'havia format etanol. Els globus estaven inflats, bona senyal, però vam fer una prova amb el reactiu de Fehling per comprovar si encara es feia la respiració aeròbia (és a dir, si encara quedava oxigen) atenent a si quedava glucosa, i la nostra sorpresa va ser que encara l'estava fent (la dissolució amb el reactiu donava un color taronja molt característic en escalfar-se, propi de la presència de monosacàrids com la glucosa).

Finalment, sabent que quedava glucosa, vam passar a veure si almenys s'havia produït etanol, tal i com nosaltres sospitàvem pel bombolleig i els globus inflats. Per a comprovar-ho calia fer una altra prova. Vam afegir bicarbonat de potassi i àcid sulfúric diluït a una de les solucions, que ara teníem en un tub d'assaig. Després vam posar el tub d'assaig al bany maria, per acabar el procés. La prova seria positiva (és a dir, que si que s'havia produït etanol) si el color del compost canviava de groguenc a verdós. Així que primer ens vam fixar en el color que tenia abans de posar-ho al bany maria i era entre marró i groc, un cop deixat a escalfar, vam anar traient-lo i observant el color, que va anar canviant, fins finalment tornar-se d'un color verdós. Per això vam poder concloure que s'havia produït etanol.

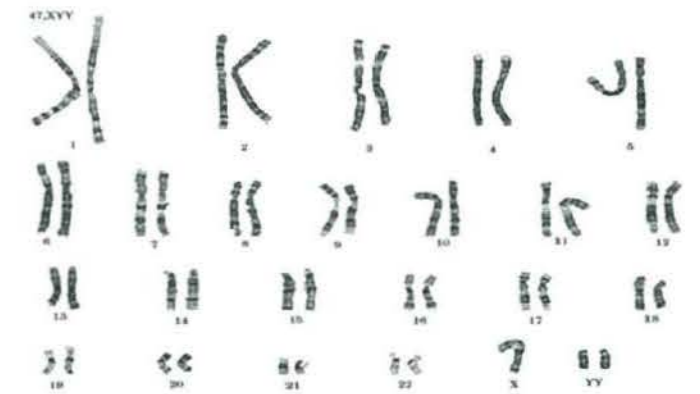

Albert Blasco, Eva Férez, Paula Girona, Marc Jaime i Enric Salt

UN CROMOSOMA "Y" EN EXCÉS

Creus que per tenir un cromosoma Y en excés adoptaràs característiques d'un home més fort? Creus que pot estar lligat amb l'agressivitat? Tindràs avantatge vers als altres homes? A continuació ho podem descobrir. La síndrome XYY (també anomenada síndrome del superhome, entre altres noms) és un trastorn genètic (específicament una trisomia) dels cromosomes sexuals on l'home rep un cromosoma Y extra, produint el cariotip 47, XYY.

El 47, XYY usualment ocorre com a esdeveniment aleatori durant la formació de l'espermatozoide. Aquesta anomalia poques vegades s'hereta a la descendència. Un error en la divisió cel·lular, durant la metafase II de la meiosi, pot donar com a resultat un espermatozoide amb una còpia extra del cromosoma Y. Si un d'aquests espermatozoides atípics contribueix a la formació genètica del nen, aquest tindrà un cromosoma Y extra en cada cèl·lula del seu cos.

Prop de l'1 de cada 1.000 nens neixen amb cariotip 47, XYY. La incidència de 47, XYY no és afectada per l'edat avançada paterna ni materna. Amb gran freqüència, aquesta alteració cromosòmica no causa característiques físiques inusuals o problemes mèdics. Els joves i adults amb 47, XYY són diversos centímetres més alts que els seus pares i germans, a més a més acostumen a tenir les extremitats bastant més llargues en proporció al seu cos. En molt pocs casos s'ha reportat acne sever, però dermatòlegs especialistes en aquest camp manifesten que no existeix evidència que es relacioni amb 47, XYY.

Els nivells de testosterona (prenatal i postnatal) són normals en homes amb 47, XYY. La majoria dels homes amb 47, XYY tenen un desenvolupament sexual normal i regularment són fèrtils. El XYY no ha estat identificat per les característiques físiques, sinó que mitjançant una anàlisi genètica. Alguns informes anteriors denominaven el síndrome 47, XYY el síndrome del "super home", i suggeria que els nens i homes amb un cromosoma Y extra tenien més probabilitats de ser agressius o d'esdevenir criminals. Aquestes suposicions no han pogut ser confirmades com a veritables, ja que actualment ha estat rebutjada aquesta idea.

El primer cas reportat d'un home amb cariotip 47, XYY va ser realitzat pel Dr. Avery A. Sandberg i els seus col·laboradors al Roswell Park Memorial Institute a Buffalo, Nova York el 1961. Va ser un fet accidental en un home de 44 anys, de 183 cm d'alçada, d'intel·ligència mitjana. El seu cariotip va ser analitzat perquè tenia una filla amb síndrome de Down.

Ariadna, Khadija i Maria. 1r de Batxillerat

CURS 2014/15 – 1r i 2n TRIMESTRE

- ⇒ Tallers: *Prevenió de les infeccions de transmissió sexual: SIDA*. Fundació Dr Ferran (HVCT). Ho organitza: Departament de Ciències Naturals. Ho Coordina: Carme Estellé. 7/11/14 — 4t ESO
- ⇒ Taller: *Postals de Nadal*. Ho organitza: Departament d'anglès. Ho coordina: Mercè Izquierdo. 9-12/12/14 — 1r / 2n / 3r ESO
- ⇒ Xarrada: *La Marató de TV3 2014. Les malalties del cor*. Ho organitza Oficina d'atenció al ciutadà del Montsià. Ho coordina: Carme Estellé. 18/11/14 — 3r ESO
- ⇒ Taller d'igualtat: *Estimar no fa mal*. Ho organitzen SSTT i ICD a les Terres de l'Ebre. Ho coordina Carme Estellé. 26/11/14 — 3r ESO
- ⇒ Sortida al *Castell d'Ulldecona*. Ho organitza: Departament de Ciències Socials. Ho coordina Ferran Grau. 17/12/14 — 2n ESO
- ⇒ Taller: *Sense feina? L'autoocupació és la solució*. Ho organitza: Ajuntament d'Ulldecona i Oficina jove del Montsià. Ho coordina: Equip directiu. 18/12/14 — 2n CF
- ⇒ *Jornada Odisseu: Tallers d'orientació sobre sortides professionals a les Terres de l'Ebre*. Ho organitza Consell Comarcal del Montsià i Ajuntament d'Ulldecona. Ho coordina: Equip directiu. 22/12/14 4t ESO/ BAT/CF
- ⇒ *Tallers i activitats nadalenques*. Ho organitza: Consell de Delegats. Ho coordinen: Carme Estellé i Amada Rodríguez. 23/12/14 — ESO/ BAT/CF Xarrada informativa: *Escola de turisme CETA de Barcelona*. Ho coordina Carme Estellé. 13/01/15 2n BAT
- ⇒ Xarrada: *Higiene corporal*. Escola i salut. Ho organitza: Departament de Ciències naturals. Ho coordina: Carme Estellé. 16/01/15 — 1r ESO
- ⇒ Xarrada informativa: *Oferta d'estudis de la URV*. Ho organitza URV. Ho coordina Pere Conesa. 26/01/15 — 2n BAT
- ⇒ Xarrada: *L'estudi de la llengua: amb especial atenció al català i a l'anglès* a càrrec de Josep Ausensi (ex-alumne). Ho organitza: Departament de Llengua catalana. Ho coordina Àngela Buj. 23/02/15 — 4t ESO i BAT
- ⇒ Tallers de formació entre iguals: *Drogoaddicció*. Ho organitza: Departament Ciències naturals. Ho coordina Carme Estellé. 26/02/15 5 i 12/03/15 — 1r BAT i 1r ESO Sortida a la neu (Andorra). Ho organitza: Departament Educació Física. Ho coordina Paco León. 1-4/03/15— 3r ESO
- ⇒ Tallers: *Alcoholisme*. Ho organitza: Departament Ciències naturals. Ho coordina Carme Estellé. 13/03/15 i 23/03/15 — 2n ESO
- ⇒ Visita al *Saló de l'Ensenyament (Barcelona)*. Ho organitza: Departament d'Orientació. Ho coordina Jordi Tàrraga. 18/03/15 — 4t ESO/CF/BAT
- ⇒ Sortida al *Regne Unit*. Ho organitza: Departament anglès. Ho coordina Mercè Izquierdo. 17-24/03/15 — ESO
- ⇒ Viatge fi de curs: *Lisboa*. Ho organitzen i coordinen: Rosa Saura i Joan Ortí (tutors 4t ESO) 22-27/03/15 — 4t ESO
- ⇒ Tallers de formació entre iguals: *Drogoaddicció*. Ho organitza: Departament Ciències naturals. Ho coordina Carme Estellé. 23/03/15 — 1r BAT
- ⇒ Concurs matemàtic: *Cangur 2015*. Ho organitza: Departament matemàtiques. Ho coordina Rosa Saura. 26/03/15 — 3r ESO/ 1r i 2n BAT

Carme Estellé—Coordinadora d'activitats i serveis

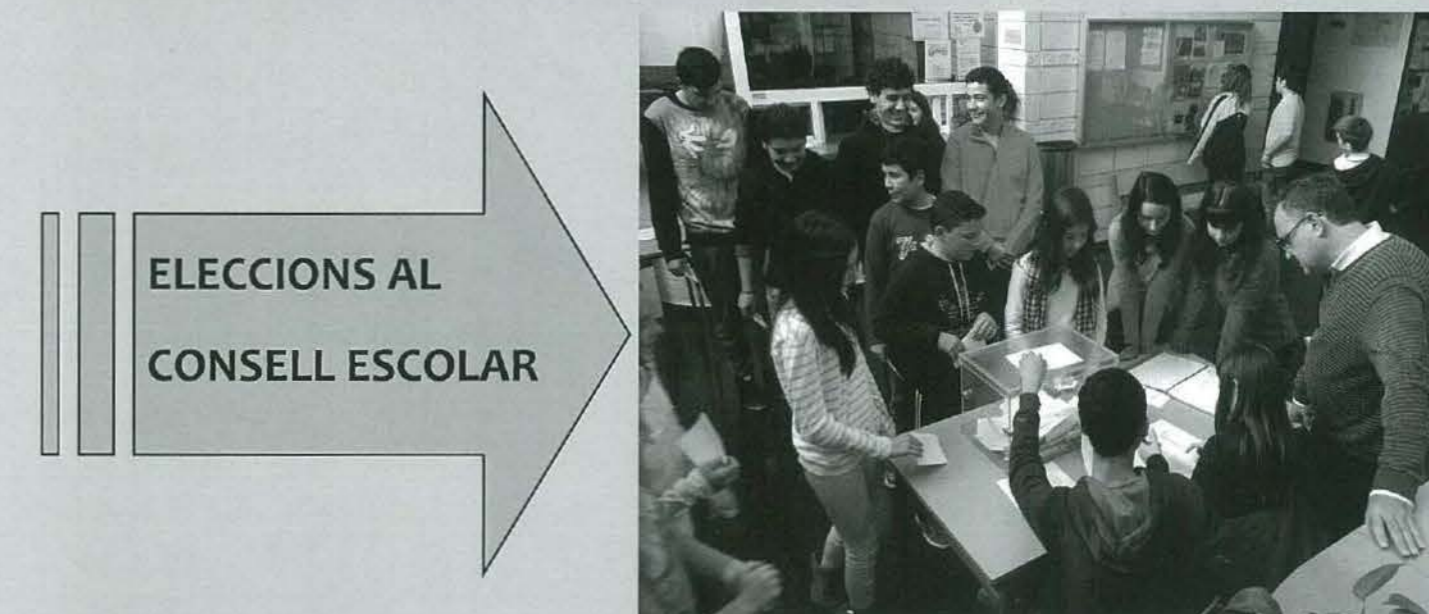

PROJECTE TÀNDEM

TUTORIES DIGITALS

ALUMNAT DE

1r - 4r D'ESO

ELECCIONS AL
CONSELL ESCOLAR

SECTOR ALUMNAT

SECTOR PROFESSORAT

ACTIVITATS DE NADAL

ESO'S TALENTOS

CARNAVAL '15

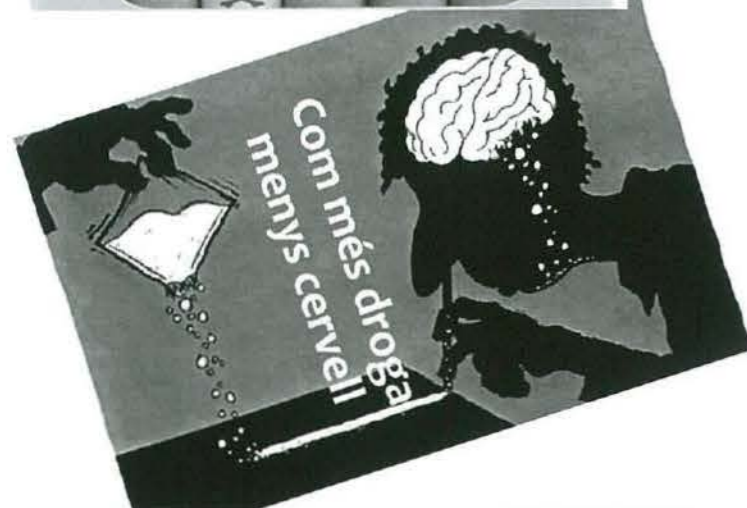
AULA OBERTA

ANUNCIS PER AL CIVISME

L'alumnat de l'aula oberta ha treballat la publicitat i com a resultat ens ofereixen aquests anuncis per tal de fomentar actituds cíviues al nostre centre.

Adela Martí Bort

El tabac mata, també als més joves

Menys **ABUSOS** i més **RESPECTE**

Hem de respectar les
persones i els objectes

T'AGRADARIA JUGAR AL PATI
AMB TOTA ESTA BROSSA?

CUIDA EL TEU CENTRE !

No deixis
que la
societat et
manipuli

HELP

Tots som iguals. STOP al RACISME!!

TAULER D'ANUNCIS

PREINSCRIPCIÓ 2015/16

BATXILLERAT i CICLE FORMATIU

del 12 al 19 de maig

MATRÍCULA 2015/16

ESO: del 8 al 19 de juny

ESO: del 8 al 19 de juny

BATXILLERAT i CICLE FORMATIU: de l'1 al 8 de juliol

FESTA DE GRADUACIÓ

DIVENDRES

26 de juny, a les 19:30

PAU 2015

Matricula: del 21 de maig a
l'1 de juny

Proves: 9, 10 i 11 de juny